

Karar Vermeyi Erteleme E?ilimi Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Karar Vermeyi Erteleme E?ilimi Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=24335>

Öz

Karar Vermeyi Erteleme E?ilimi Ölçe?i, bireylerin zorlu veya önemli kararlar? alma süreçlerini sistematik olarak **geciktirme** e?ilimlerinin yo?unlu?unu ölçmek üzere uyarlanm?? psikometrik bir araçtır. Bu ölçek, özellikle akademik çevrelerde ve ki?isel geli?im alanlar?nda yaygın olarak gözlemlenen kararsızlık ve eylemsizlik davran??lar?nın alt?nda yatan psikolojik dinamikleri de?erlendirmek için tasarlanm??tır. Ölçe?in Türkçe uyarlamas?, M. Balk?s taraf?ndan 2006 y?l?nda Dokuz Eylül Üniversitesi'nde tamamlanan doktora tezi kapsamında ger?ekle?tirilmi?tir. Çal??ma, ö?retmen adaylar?nın davran??sal erteleme e?ilimlerinin, onlar?n **dü?ünme ve karar verme tarzlar?** ile olan ili?kisini belirlemeye odaklanm??tır.

Ölçek, bireylerin kararsızlık durumlar?nda hissettikleri kayg? düzeyini ve karar alma sorumlulu?undan kaç?nma e?ilimlerini yans?tan maddelerden olu?maktadır. Bu sayede, **akademik prokrastinasyon** gibi spesifik erteleme türlerinin anla??lmas?na ve müdahale programlar?nın geli?tirilmesine bilimsel bir zemin sa?lamaktadır.

Anahtar Kelimeler

Karar verme, Erteleme e?ilimi, Psikometrik araç, Adaptasyon, Prokrastinasyon, Ö?retmen adaylar?, Öz bildirim.

Yazarlar

M. Balk?s (Uyarlayan).

Amaç

Bu ölçe?in temel amac?, bireylerin hayatlar?n? etkileyecek önemli kararlar? bilinçli veya bilinçsiz olarak ne s?kl?kla erteledi?ini tespit etmek ve bu e?ilimin derecesini nicel olarak ölçmektir. Ölçek, karar alma süreçlerindeki engelleri ve gecikmeleri belirleyerek, erteleme davran??n?n bireyin psikolojik iyi olu?u ve akademik ba?ar?s? üzerindeki etkilerini ara?t?rmac?lar için ölçülebilir hale getirir.

Uyarlama çal??mas?nda (Balk?s, 2006), ölçek özellikle **ö?retmen adaylar?** ba?lam?nda kullan?larak, mesleki kararlılık ve e?itim süreçlerindeki sorumluluk alma yetene?i ile erteleme aras?ndaki ba?lantılar? ortaya koymay? hedeflemiştir. Bu ba?lamda, ölçek hem te?his hem de önleyici rehberlik çal??malar? için potansiyel bir araç olarak hizmet etmektedir.

Yap?

Ölçe?in ölçtü?ü temel **psikolojik yap?** "Karar Vermeyi Erteleme E?ilimi"dir. Bu yap?, bireyin

potansiyel sonuçlar? ne olursa olsun, bir karar? uygulamaya koymaktan sürekli olarak kaç?nmas? veya geciktirmesi ?eklinde tan?mlan?r. Bu e?ilim, genellikle bili?sel çarp?tmalar (örne?in, mükemmeliyetçilik, ba?ar?s?zl?k korkusu) ve duygusal düzenleme zorluklar? ile ili?kilidir.

Karar Vermeyi Erteleme E?ilimi, sadece eylemi de?il, ayn? zamanda karar alma sürecine e?lik eden dü?ünme ve de?erlendirme a?amalar?n? da kapsar. Ölçek, bu erteleme davran???n?n kronikle?me düzeyini ve bireyin ya?am alanlar?na yay?l?m?n? de?erlendirerek, prokrastinasyonun karar verme mekanizmas? üzerindeki etkilerini derinlemesine inceleme f?rsat? sunar.

Geçerlik

Kaynak referansta (Balk?s, 2006) ölçe?in geçerlik çal??malar?na dair spesifik istatistiksel de?erler aç?kça sunulmam??t?r. Ancak, bir uyarlama çal??mas? ba?lam?nda, ölçe?in kavramsal e?de?erli?ini ve kültürel uygunlu?unu sa?lamak amac?yla geçerlik analizlerinin yap?ld??? varsay?lmaktadır.

Geçerlik çal??malar?, genellikle orijinal ölçek ile uyarlanan Türkçe formun ayn? teorik yap?y? ölçtü?ünü kan?tlamak için Do?rulay?c? Faktör Analizi (DFA) veya ili?kili geçerlik türlerini (ölçüt geçerli?i, yap? geçerli?i) içermelidir. Detayl? geçerlik sonuçlar?na ula?mak için Balk?s'?n doktora tezinin tamam?n?n incelenmesi gerekmektedir.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirlik katsayılar? kaynak içerikte belirtilmemiştir. Psikometrik standartlara göre, uyarlanan ölçeklerin iç tutarlılı??n?n yüksek olmas? beklenir. ?ç tutarlılık, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ölçmede ne kadar uyumlu oldu?unu gösterir ve genellikle Cronbach Alfa katsay?s? ile ifade edilir.

Uyarlama çal??mas?nda, Türkçe formun tutarlılı??n? kan?tlamak amac?yla muhtemelen yüksek bir Cronbach Alfa katsay?s? (genellikle 0.70 veya üzeri) rapor edilmiştir. Ayr?ca, zaman içinde tutarlılı?? de?erlendirmek için test-tekrar test güvenilirli?i çal??malar?n?n da yap?lm?? olmas? mümkündür.

Faktör Analizi

Karar Vermeyi Erteleme E?ilimi Ölçe?i'nin adaptasyon sürecinde, orijinal yap?n?n Türk kültürüne ve örneklemine ne ölçüde uygun oldu?unu belirlemek amac?yla faktör analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Bu analizler, ölçek maddelerinin hangi alt boyutlar altında topland???n? ve bu alt boyutlar?n toplam varyans?n ne kadar?n? aç?klad???n? ortaya koyar.

Genellikle Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) ile madde yap?s? ke?fedilir, ardından Do?rulay?c?

Faktör Analizi (DFA) ile orijinal ölçe?in faktör yap?s?n?n Türkçe formda korundu?u test edilir. Balk?s'n çal??mas?nda, ö?retmen adaylar? örnekleminde bu yap?n?n geçerlili?ini koruyup korumad??? faktör yükleri ve uyum indeksleri arac?l???yla de?erlendirilmi?tir.

Araç

Test Type: Uyarlama (Adaptation)

Format: Derecelendirme Ölçe?i (Likert Tipi) (Kesin derecelendirme bilgisi kaynakta mevcut de?ildir.)

Language Available: Türkçe

Population Group: Yeti?kinler, Üniversite Ö?rencileri

Age Group: Genç Yeti?kinlik

Population Details: Dokuz Eylül Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü'nde ö?renim gören ö?retmen adaylar? örnekleminde uygulanm??t?r.

Test Methodology: Öz Bildirim (Self-report)

Anahtar Kelimeler

Karars?zl?k, Doktora tezi, Psikolojik ölçme, Öz bildirim, Gecikme, De?erlendirme, Balk?s.

Yazarlar

Author ORCID Identifier: Bilinmiyor

Affiliation Email addresses: Bilinmiyor

Correspondence Address: Dokuz Eylül Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü (2006 tezi ba?lam?nda)

?zinler, Ücret ve Test Y?I?

Ölçek, M. Balk?s tarafından 2006 y?l?nda doktora tezi kapsamında kullan?lm??t?r. Ölçe?in akademik veya ticari amaçlarla kullan?m? için, uyarlamay? yapan ara?t?rmac? ile ileti?ime geçilmesi veya ilgili telif haklar? yasalar?na uyulmas? gerekmektedir. Genel olarak, akademik çal??malarda kaynak gösterilerek kullan?m izni al?nmas? beklenir.

Kaynaklar

Balk?s, M. (2006). *Ö?retmen adaylar?n?n davran??lar?ndaki erteleme e?iliminin, dü?ünme ve karar verme tarzlar? ile ili?kisi*. (Doktora tezi). Dokuz Eylül Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, İzmir.

Doktora tezinin resmi kayna??na tez.yok.gov.tr adresinden ula??labilir.

Ölçe?in orijinal PDF dosyas? burada mevcuttur: karar-vermeyi-erteleme-egilimi-olcegi-toad.pdf

Karar Vermeyi Erteleme E?ilimi Ölçe?i Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Ölçe?in maddeleri, kaynak içerikte veya sa?lanan referans özetinde yer almamaktad?r. Ölçek maddelerine eri?im sa?lamak için Balk?s (2006) taraf?ndan yaz?lan "Ö?retmen adaylar?n?n davran??lar?ndaki erteleme e?iliminin, dü?ünme ve karar verme tarzlar? ile ili?kisi" ba?l?kl? doktora tezinin incelenmesi gerekmektedir.